

ਗਿਆਨੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਸਿੰਘ

V.

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

ਜਨਵਰੀ 4, 1995

[ਪੀ.ਬੀ. ਸਾਵੰਤ ਅਤੇ ਜੀ.ਐਨ. ਰਾਏ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਜਨਹਿਤ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ—ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਦੇਸ਼-ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਵਿਚੋਲੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ—ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨਾ—ਫੈਸਲਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਡੇਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬੋਤਕਾਪਨ ਕਾਰਨ—ਰਾਜ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਵਿੱਚ ਤਸਕਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ—ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਵਿਆਪਕ ਦੇਸ਼-ਫੈਸਲਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੇ ਪੂਰੇ ਭੁੱਖ ਅਤੇ ਜੁਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ—ਦਲੀਲਾਂ—ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ.

ਐਮ.ਪੀ. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਗੁਪਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਗੁਪਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿੰਗੇ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜੀਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, 27 ਫਰਵਰੀ 1992 ਨੂੰ, ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਰਦਾਸ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਬੇਤੁਕੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਯਾਚੀਕਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੂਸਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਵਾਨਿਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਓਵਰਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

1993 ਵਿੱਚ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 27 ਫਰਵਰੀ 1992 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਿਸ਼ਾ ਆਮ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਯਾਚੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੌਰਾਨ, ਯਾਚੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦ ਜੱਜ ਬੇਈਮਾਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਸ ਜੱਜ ਦੇ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਵੀ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : 1. ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਯਾਚੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਦਾਸ ਬੇਤੁਕੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਹਿੱਤ ਯਾਚਿਕਾ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਹਿੱਤ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੌਵਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਲੱਗੇ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਛੁਪੇ ਵਿਅੰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਆਫ ਐਕਸ਼ਨ ਵਾਂਛਨੀਯ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂਡੇਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂਡੇਟ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬੇਤੁਕੇਪਨ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਿਨਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਯੋਗ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

3. ਇੱਕ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਾਚੀ ਇੱਕ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਮੋਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗਲੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

4. ਯਾਚੀ ਨੇ ਇੱਕ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਗਣ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਕਾਰੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜੇਰ-ਜੇਰ ਨਾਲ ਰੋਣਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਂਛਨੀਯ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਕੁਝ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ : ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰ.) ਨੰਬਰ 1208-09 ਦੇ 1994।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 8.12.93 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 63 ਦੇ 1993।

ਯਾਚੀ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਜੀ.ਐਨ. ਰਾਏ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਇੰਦੌਰ ਬੈਂਚ) ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 8 ਦਸੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ। ਐਮ.ਪੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਇੰਦੌਰ ਬੈਂਚ) ਅੱਗੇ ਯਾਚੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 27 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਐਮ.ਪੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੰਦੌਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 266 ਦੇ 1992 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 27.2.92 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਵੀ.ਐਸ. ਕੋਕਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਇੱਕ ਇੱਕਲਾ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਅੱਗੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ

ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਬਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਉਚਿਤ ਬੈਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਣ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਇੱਕਲਾ ਜੱਜ, ਅਰਥਾਤ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਵੀ.ਐਸ. ਕੋਕਜੇ ਨੇ ਯਾਚੀ ਦੁਆਰਾ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਮੰਦਸੌਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਸ਼ਨਜ ਜੱਜ, ਮੰਦਸੌਰ, ਯਾਚੀ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਉਕਤ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 63 ਦੇ 1993 ਵਜੋਂ ਨੰਬਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਐਮ.ਪੀ. ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਵੀ.ਐਸ. ਕੋਕਜੇ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਡੀ. ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਥੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ, ਅਰਥਾਤ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 266 ਦੇ 1992 ਨੂੰ 27.2.92 ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ 'ਉਕਤ ਐਮ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 63 ਦੇ 1993 ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗਠਿਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਇਹ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ, ਨਿਆਂਕ ਐਸ.ਕੇ. ਝਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕ ਵੀ.ਐਸ. ਕੋਕਜੇ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ 27.2.92 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਯਾਚਿਕਾ ਯਾਚੀ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"ਯਾਚੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਨਹਿਤ ਯਾਚਿਕਾ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਪਾਏ ਹਾਂ, ਯਾਚੀ ਸਰਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਦੇਵੇਂਦਰ ਸਿੰਘਜੀ, ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ, ਪੂਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਗੁਪਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੁੱਖੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਨਸਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਯਾਚੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਮੰਦਸੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਤਨਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਬਾਹਰੀ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ, ਖਾਣ ਯੋਗ ਤੇਲਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗੁਪਤ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਫੀਮ, ਹੈਰੋਇਨ, ਬ੍ਰਾਉਨ ਸ਼ੁਗਰ, ਪੇਸ਼ਟ ਦੀ ਭੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਬਲਕਿ ਉਹ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੁਪਤ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਬਚਤ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਬਿਖਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁੜ ਜਿਉਂਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਭਾਵੇਂ ਅਰਦਾਸ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਅਜੀਬ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਰਜਦਾਰ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗੁਸਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਘਮੰਡ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਤਰਨਾਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਗਲਿੰਗ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿੱਤਣੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲੋਂ ਅਸਲ) ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਰਜਦਾਰ ਵਰਗੇ ਜਾਗਰੂਕ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸੰਵਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੁੱਖੀ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਰ ਨਾ ਦੁੱਖੀ ਹੋਣ।

ਜਿਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 63 ਦੇ 1993 ਵਜੋਂ ਨੰਬਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੁਕੋਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਜਦਾਰ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ 27.2.92 ਨੂੰ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 266 ਦੇ 1992 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਰਜਦਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਰਜਦਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਗਲਿੰਗ ਅਤੇ ਅਫੀਮ, ਹੈਰੋਇਨ, ਬਾਉਨ ਸੁਗਰ, ਪੇਸਤ ਦੇ ਛਿੱਲਕੇ ਵਰਗੇ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੇ ਗੁਪਤ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮੰਦਸੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਗਣ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਰਜਦਾਰ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਉਹ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਰਜਦਾਰ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਗੁਪਤ ਵਪਾਰ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿੰਗੇ ਆਈਟਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ ਟੁੱਟੀ ਫੁੱਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁੜ ਤੋਂ ਜਿਉਂਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ 27.2.92 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 266 ਦੇ 1992 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, 8 ਦਸੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੁਕੋਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜਦਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਅਰਜਦਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵੀ ਨਿਆਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਕਤ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਲਿਆਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਆਮ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਰਜਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਰਜਦਾਰ ਨੂੰ ਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 3 ਜਨਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੰਦਸੌਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ 18 ਜਨਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਉਹਨਾਂ ਜੱਜਾਂ ਕੋਲ 29 ਜਨਵਰੀ, 1992 ਅਤੇ 27 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਮੰਦਸੌਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੰਦੌਰ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧ ਕੇ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੇ 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਹ ਫੋਟੋਸਟੈਟ ਕਾਪੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ, ਇੰਦੌਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 28 ਫਰਵਰੀ, 1992 ਨੂੰ ਇੰਦੌਰ ਦੇ ਫ੍ਰੀ ਜਰਨਲ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਧਮਸਾਨਾ, ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਇੰਦੌਰ, ਸ੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਮੰਦਸੌਰ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਿਵਾਸ, ਐਸ.ਪੀ., ਮੰਦਸੌਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤਾਭ ਜੈਨ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਨੀਮਚ ਦੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮੰਦਸੌਰ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਘਨ ਸ਼ਿਆਮ ਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਲਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਹੀਰੋਇਨ ਅਫੀਮ, ਬਾਉਨ ਸੁਗਰ, ਸਮੈਕ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਲਿਪਟੇ ਹੋਏ ਉਕਤ ਮਿੱਲ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਿਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਮੰਦਸੌਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਅਲਾਵਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ

ਅਰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਜੀ.ਬੀ. ਐਲ ਜਟਵਾਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਈ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਸੋਲੰਕੀ, ਨਿਆਂਕਿਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਜਵਾਕ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਰਜੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਕਤ ਨਿਆਂਕਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀਆਂ ਅਰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਊਸੀਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਰਤਨਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਉਕਤ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਨਤਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ, ਰਤਨਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਨੂਮਾਨ ਸਮਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਤੇਲ ਮਿੱਲ) ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਤਸਕਰੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ 27.2.92 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ 1992 ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਰਜੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਜੱਜ ਬੇਈਮਾਨ, ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂਕਾਂ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਿਆਂਕਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀਆਂ ਅਰਜੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਾਪਾਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਜ਼ਵਾਨਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲਗਭਗ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਏਗਾ ਅਤੇ ਤਸਕਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਤ ਫੁੱਲਣਗੇ।

ਇਹ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਮ ਤੋਂ ਕਮ ਅੱਠਾਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 1 ਮਾਰਚ, 1992 ਤੋਂ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜੇਬ ਤੋਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 27.2.92 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਿਸਲ. ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 266 ਦੇ 1992 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੰਦੌਰ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੀ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਕਿ "ਚਾਹੇ ਅਰਦਾਸ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਬੇਤੁਕੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਇਰਾਦਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗ੍ਰਸਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਵੀ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਘਮੰਡ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਖਤਰਨਾਕ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਗਲਿੰਗ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਿੱਤਣੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਉੱਤਮ ਹੈ।"

27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਲਪਨਿਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਲੀ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜਾਗਰੂਕ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਦਾਸ ਬੇਤੁਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਲਪਨਿਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਲੀ ਸਨ, ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਜਾਗਰੂਕ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਯਾਚਕਾ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਹਿਤ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀਅਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਠੀਕ ਲੱਗੇ।

ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਛੁਪੇ ਵਿਅੰਗ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਚਾਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬੇਤੁਕੀ ਕਾਰਨ।

ਜਦੋਂ ਯਾਚੀਕਾਰਤਾ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਪਾਲਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜੇ ਕਿ 27.2.92 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਵੀ.ਐਸ. ਕੋਕੇਜੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਉਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਚੁਕੋਤੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਦੁਰਭਾਗਿਆਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਰਤਾ, ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੁਸ਼ਟ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਯਾਚੀਕਾਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ। ਯਾਚੀਕਾਰਤਾ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਜੱਜ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਹਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਜੱਜ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਪਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਰਤਾ ਇੱਕ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਭਿੰਨ ਉੱਚੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਗ੍ਰਸਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਨਿਆਂਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਜੰਗਲੀ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਯਾਚੀਕਾਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅੱਤਵਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 1 ਮਾਰਚ, 1992 ਤੋਂ ਭੁਗਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਗਤੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਿੱਲ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਣਚਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੇਬ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਜੁਨੂਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਆਂਕਾਂ ਦ

ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲੇ 12 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਉਸ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਿਆ ਕਿ ਯਾਚੀ ਕਿਹੜੀ ਰਾਹਤ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਯਾਚੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ 12 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ 12 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਕੱਤਰ, ਯਾਚੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਯਾਚੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਯਾਚੀ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਯਾਚੀ ਦੇ ਜਾਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਯਾਚੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਵਿਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਗਲਤ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਆਮ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਮਾਨਸੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਜ਼ਵਾਨਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਉਚਿਤ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਪੀੜਤ ਪਾਰਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਚਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ 8 ਦਸੰਬਰ, 1993 ਨੂੰ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 63 ਦੇ 1993 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਇੱਕ ਬੁਢਾ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਤਨਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਗਣ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਨਸ਼ੀਲੇ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਜ਼ਵਾਨਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਬਾਰੇ ਜੋਰ-ਜੋਰ ਨਾਲ ਰੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕਿ ਨਸ਼ੀਲੇ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਜ਼ਵਾਨਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਛਾਜਨਕ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮਹਾਨਿਰੀਕਸ਼ਕ ਨੂੰ ਕੁਝ ਉੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਤਨਗੜ੍ਹ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਗਣ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮਹਾਨਿਰੀਕਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਯੂ.ਆਰ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate